

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASININ RƏYASƏT HEYƏTİ

Q Ə R A R

№ 14/34

Bakı şəhəri

20 dekabr 2017-ci il

2018-2020-ci illər üçün elmi tədqiqat
proqramlarının respublika müsabiqəsi haqqında

Son illər Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti dünya təcrübəsinə əsaslanaraq elmi tədqiqat proqramlarının məqsədli maliyyələşdirilməsini həyata keçirməyə başlamışdır. Belə ki 2015-ci ildən etibarən 40-a yaxın elmi tədqiqat proqramı maliyyələşdirilmiş, yerinə yetirilən proqramlar çərçivəsində mühüm elmi araşdırmalar aparılmış və uğurlu nəticələr əldə edilmişdir. Aparılan təhlillər göstərir ki, proqramların məqsədli maliyyələşdirilməsi alim və mütəxəssislərin elmi fəaliyyətinin stimullaşdırılmasına, aparılan tədqiqatların keyfiyyətinin yüksəldilməsinə, rəqabət mühitinin formalaşmasına, ölkədə elmin səmərəli təşkilinə və inkişafına xidmət edir.

AMEA ölkədə elmin inkişafını təşkil və təmin edən, dövlətin elmi-texniki siyasətini həyata keçirən ali elmi təşkilat olaraq hesab edir ki, elmi tədqiqat proqramlarının işlənməsinə və icrasına ölkənin digər elmi müəssisələrində və ali məktəblərində çalışan alim və mütəxəssisləri cəlb etməklə daha yüksək nəticələr əldə etmək olar. Bu məqsədlə Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Rəyasət Heyəti **QƏRARA ALIR**:

1. 2018-2020-ci illər üçün elmi tədqiqat proqramlarının işlənməsi, seçilməsi və maliyyələşdirilməsi məqsədilə respublika müsabiqəsi elan edilsin.
2. 2018-2020-ci illər üçün elmi tədqiqat proqramlarının işlənməsi, seçilməsi və maliyyələşdirilməsi üzrə respublika müsabiqəsi haqqında əsasnamə təsdiq edilsin (əlavə olunur).
3. Müsabiqədə AMEA əməkdaşlarının, respublikanın digər elmi müəssisələrində və ali məktəblərində çalışan alim və mütəxəssislərin iştirakı təmin edilsin.
4. Nəzərə alınsın ki, müsabiqəyə təqdim olunan proqramlar hazırlanarkən aşağıdakı

elmi istiqamətlər üzrə dünyada elmin, texnologiyaların inkişaf meylləri nəzərə alınmalı, multidissiplinar və kompleks xarakterli olmaqla, fundamental və tətbiqi elmin aktual problemlərinin həllinə, həmçinin ölkənin sosial-iqtisadi və mədəni inkişafına, onun müdafiə qüdrətinin artırılmasına yönəlməlidir:

Fizika-riyaziyyat və texnika elmləri sahəsində:

- Fotonika və plazmonika üçün Dirak materiallarının sərhəd və həcmi elektron spektrləri; normal şəraitdə kvant hesablamalarının reallaşdırılması üçün fiziki sistemlər;
- Zərrəcik detektorları və plazmonika üçün subdalğa qəfəslili nazik təbəqəli sistemlər;
- Neftlərin səciyyələndirilməsinin innovativ fiziki üsulları;
- Təbii, sənaye və iqtisadi proseslərin monitorinqi və analizi üçün intellektual sistemlər;
- Optimal idarəetmənin riyazi nəzəriyyəsi, funksional fəzalar, neyron şəbəkələr, freymlər və onların tətbiqi;
- İntellektual informasiya-kommunikasiya texnologiyaları.

Kimya elmləri sahəsində:

- Unikal xassəli yeni maddələrin – qeyri-üzvi və polimer materialların, katalizatorların yaradılması;
- Neft kimyası və neft emalı sahəsində elmtutumlu yeni texnoloji proseslərin işlənilməsi və onların modelləşdirilməsi;
- Yeni fizioloji aktiv üzvi birləşmələrin sintezi və dərman maddələrinin immobilizasiyası üçün polimer nanogellərin alınması.

Yer elmləri sahəsində:

- Qafqaz-Xəzər regionunun 3D geodinamik kompüter modeli;
- Yer fiziki sahələri, məkan-zaman anomaliyaları, onların təbiəti və ekoloji problemlər;
- Böyük dərinliklərin karbohidrogen sistemləri və palçıq vulkanizmi;
- Türk dünyasının tarixi coğrafiyası və etnosu;
- Müasir iqlim dəyişmələri fonunda Azərbaycan Respublikası ətraf mühitinin transformasiyası.

Biologiya və tibb elmləri sahəsində:

- Canlı sistemlərin fəaliyyətinin molekulyar əsasları;

- Bioloji müxtəliflik: müasir vəziyyətin monitorinqi, qiymətləndirilməsi və səmərəli istifadəsinin fundamental əsasları;
- Xəstəliklərin və uzunömürlülüğün fizioloji və molekulyar-genetik əsaslarının tədqiqi; reproduktiv təbabətdə, yeni diaqnostika və müalicə üsullarının, dərman preparatlarının hazırlanmasında yüksək texnologiyaların tətbiqi.

Humanitar elmlər sahəsində:

- Müstəqillik dövründə Azərbaycan dilinin zənginləşməsi yolları: problemlər və perspektivlər;
- Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənətinin tarixi inkişaf dinamikası və multikultural proseslərin perspektivləri;
- Azərbaycan ədəbiyyatı və incəsənətinin dövrləşdirilməsinin kompüter modelləri;
- Müxtəlif dillərdə yazılmış Azərbaycan ədəbiyyatı nümunələrində mental psixologiya: alqoritmlər və ədəbi mövqələr;
- Mənəvi və estetik tərbiyədə ədəbiyyat və incəsənətin rolu;
- Multikulturalizm problemlərinin analitik-informasiya və nəzəri tədqiqi.

İctimai elmlər sahəsində:

- Azərbaycan mədəniyyətlərin kəsişməsində: mərhələlər, problemlər və perspektivlər;
 - Sovet imperiyasının süqutu və yeni dünyanın formalaşması prosesləri;
 - Azərbaycan iqtisadiyyatı: formalaşma prinsipləri və inkişaf perspektivləri.
5. AMEA Rəyasət Heyəti aparatının Elm və təhsil idarəsinə (AMEA-nın müxbir üzvü Əminəğa Sadıqov) tapşırılsın ki, 2018-2020-ci illər üçün elmi tədqiqat proqramlarının respublika müsabiqəsinin keçirilməsi ilə bağlı təşkilati məsələlər həll edilsin.
6. Qərarın icrasına nəzarət AMEA-nın prezidenti, akademik Akif Əlizadəyə həvalə edilsin.

AMEA-nın prezidenti

akademik Akif Əlizadə

AMEA-nın akademik-katibi

akademik Rasim Əliyev

